

Ilmavarotoimet

Ilmavarotoimissa estetään ilmassa leijailevien partikkelien välityksellä tapahtuva tartunta. Tavanomaisten varotoimien lisäksi olennaista on hengityksensuojainten käyttö ja potilaan hoitaminen sulkutilallisessa huoneessa, jossa on alipaineistusmahdollisuus. **Ne kohdat, joissa on yksi tai useampi eroavuus tavanomaisiin varotoimiin, on merkitty sinisellä.**

Potilashuone

Huoneen valinta	<ul style="list-style-type: none"> Sulkutilalla ja tehokkaalla ilmanvaihdoilla varustettu, käytävään nähden alipaineinen huone, jossa oma WC ja pesutila sekä sulkutila Jos alipainehuonetta ei ole käytettävissä, voidaan käyttää yhden hengen huonetta sulkutilalla Katso tarkemmat tautikohtaiset käytännöt ohjeen lopusta
Huoneen varustelu	<ul style="list-style-type: none"> Laita oveen tai sulkuun ilmavarotoimikyltti Potilaskohtaiset hoito-, tutkimus- ja siivousvälineet, pyykki- ja jätteastiat Varaa vain 1 vrk tarpeisiin välineitä ja tarvikkeita Älä säilytä lavuaarin ympärillä olevalla tasolla mitään tavaroita

Käsihygieniä ja suojakäsineet

Desinfioi kädet Katso: Desinfektiotekniikka Eetteri	<ol style="list-style-type: none"> Ennen kuin kosketat potilasta tai lähiympäristöä Juuri ennen aseptista toimenpidettä Heti eritteiden käsittelyn jälkeen riisuttuasi suojakäsineet Potilaan/ potilaan lähiympäristön koskettamisen jälkeen <ul style="list-style-type: none"> Ennen elintarvikkeiden käsittelyä Wc käynnin jälkeen Käsien saippuapesun jälkeen 	
Käytä suojakäsineitä	<ul style="list-style-type: none"> Kun käsittelet eritteitä, haavoja, ihorikkoja, limakalvoja tai eritteillä kontaminoituneita alueita tai välineitä Ota suojakäsineet paketista ja pue ne desinfioiduin käsin Vaihda suojakäsineet tarvittaessa aseptisen työjärjestyksen mukaan Desinfioi kädet suojakäsineiden riisumisen jälkeen Pue suojakäsineet potilashuoneessa juuri ennen työskentelyn aloittamista ja riisu ne heti työskentelyn päätyttyä 	
Pese kädet vedellä ja saippualla	<ul style="list-style-type: none"> Kun kädet ovat näkyvästi likaiset tai tuntuvat likaisilta WC-käynnin jälkeen Kun olet hoitanut gastroenteriittipotilasta 	

Huomioi kellot, korut, kynnet ja iho	<ul style="list-style-type: none"> Rannekello, älykello, sormukset, käsikorut, rakenne- ja geelikynnet sekä kynsilakka ovat kielletty Kynsien tulee olla lyhyet ja käsien iho ehjä
---	--

Suojaimet

Suojaimet, paitsi FFP-hengityksensuojain, puetaan ensisijaisesti potilashuoneessa tai sulkuutilassa ja riisutaan potilashuoneessa.

Hengityksen-suojain	<ul style="list-style-type: none"> FFP2/FFP3-luokan hengityksensuojain aina ilmavarotoimihuoneessa. Testaa, että hengityksensuojain asettuu tiiviisti kasvoille. Pue ja riisu sulkuutilassa tai huoneen ulkopuolella Katso: FFP2- ja FFP3-hengityksensuojaimet
Suojalasit tai visiiri	<ul style="list-style-type: none"> Jos on riski eritteiden roiskumisesta kasvoille
Suojatakki tai hihallinen suojaesiliina	<ul style="list-style-type: none"> Jos on riski eritteiden roiskumisesta iholle tai työvaatteille

Eritealtistumisen vähentäminen

Eritetahrat	<ul style="list-style-type: none"> Poista näkyvät eritetahrat välittömästi Huom! Tarkista tarvittava desinfektioainepitoisuus, katso: Eritetahradesinfektio
Pistävät ja viiltävät esineet	<ul style="list-style-type: none"> Laita pistävät ja viiltävät esineet suoraan keräysastiaan Älä laita käytettyjä neuloja takaisin neulansuojukseen Katso: Veritapaturmaohjeet

Hoito- ja tutkimusvälineiden huolto, potilashuoneen siivous

Hoito- ja tutkimusvälineet	<ul style="list-style-type: none"> Huonekohtaiset tai kertakäyttöiset välineet Monikäyttöisten puhdistus, desinfektio tai sterilointi käyttötavan mukaan, katso: Hoito- ja tutkimusvälineiden puhdistusohje Älä laske hoito-/tutkimusvälineitä potilaan sängylle
Siivous	<ul style="list-style-type: none"> Huonekohtaiset siivousvälineet Sama suojavaatetus kuin hoitavalla henkilökunnalla Katso: Potilashuoneen siivous Ennen loppusiivousta hoitohenkilökunta tyhjentää huoneen hoitotarvikkeista
Likapyykki, eritteet ja jätteet	<ul style="list-style-type: none"> Pakkaa pyykki ja jätteet ohjeiden mukaisesti Katso: Pyykin käsittely ja Jäteohjeet Kaada eritteet suoraan huuhtelu- ja desinfektiokoneeseen, ei potilashuoneen käsiensuualtaaseen tai wc-pönttöön

Potilaan kuljettaminen ja kuntouttaminen

Potilaan kuljettaja	<ul style="list-style-type: none"> • Desinfioi kädet ennen kuljetusta ja sen jälkeen • Käytä FFP2/FFP3-hengityksensuojainta • Suojakäsineitä ei käytetä • Siirrä potilas suoraan tutkimukseen/toimenpiteeseen ja takaisin • Katso: Potilaan kuljetus sairaalassa
Potilas kuljetettaessa	<ul style="list-style-type: none"> • Jos mahdollista, venttiilitön FFP2, muuten kirurginen suu-nenäsuojain • Jos potilas ei pysty käyttämään kirurgista suu-nenäsuojainta, anna potilaalle kertakäyttönenäliinoja ja roskapussi
Potilaan kuntouttaja	<ul style="list-style-type: none"> • Voit kuntouttaa potilasta ainoastaan potilashuoneessa

Potilaan ja vierailijan ohjaus

Käsihygienia	<ul style="list-style-type: none"> • Ohjaa potilasta ja vierailijoita käyttämään käsihuhdetta • Käy läpi: Hygieniaohe sairaalassa oleville potilaille (aikuinen) • Hygieniaoheita sairaalassa oleville potilaille ja heidän läheisilleen_(lapset)
Varotoimet	<ul style="list-style-type: none"> • Kerro potilaalle varotoimien tarkoitus • Ohjaa vierailijoita varotoimikäytänteissä (FFP-hengityksensuojain ja hyvä käsihygienia)
Yskimishygenia	<ul style="list-style-type: none"> • Opeta potilaalle oikeaoppinen yskimishygenia • Kerro suojaimen käytöstä kuljetuksen aikana

Ilmavarotoimien käyttö

Ilmavarotoimien tarkoitus on katkaista ilmatartuntatie sairauksissa, jotka tarttuvat ilmassa kauas ja kauan leijailevien mikropartikkelien välityksellä. Näitä partikkeleita erittyy ilmaan erityisesti potilaan yskiessä, aivastaessa tai hengitysteihin kohdistuvissa toimenpiteissä. Alla **esimerkkejä** ilmavarotoimien hoidettavista taudeista. Muut, katso: Aakkosellinen luettelo mikrobeista ja infektiotaudeista

1. Hengitysteiden tuberkuloosi tai tartuntavaarallisen hengitysteiden tuberkuloosin epäily	Katso: Yskösnäytteet ja varotoimet hoidettaessa potilasta, jolla epäillään tai on todettu tuberkuloosi
--	--

2. Hengitysteiden ulkopuolinen tuberkuloosi: tilanteet, joissa syntyy aerosolia (esim. runsaasti erittävän fistelin suihkuttaminen)	Katso: Yskösnäytteet ja varotoimet hoidettaessa potilasta, jolla epäillään tai on todettu tuberkuloosi
3. Tuhkarokko (Morbilli)	<ul style="list-style-type: none"> • Ilmavarotoimet 4 vrk ihottuman alusta. Noudata aina myös kosketusvarotoimia • Mikäli työntekijä on varmuudella sairastanut tuhkarokon, hengityksensuojainta ei tarvitse käyttää. Kaikissa muissa tilanteissa hengityksensuojainta on käytettävä. • Ilmavarotoimet jatkuvat 2 tuntia eristyksen purkamisesta (tilan voi siivota tänä aikana käyttäen hengityksensuojainta ja muita tarvittavia suojaimeja) • Rokottamattomien lasten sekä rokottamattomien ja tuhkarokon sairastamattomien aikuisten tulee välttää vierailua tartuttavan tuhkarokkopotilaan huoneessa.
4. Vesirokko (Varicella)	<ul style="list-style-type: none"> • Kunnes rakkulat ovat kuivuneet • Noudata aina myös kosketusvarotoimia • Selkeyden vuoksi kaikki (myös vesirokon sairastaneet ja rokotetut) käyttävät FFP-hengityksensuojainta.
5. Vesirokkopneumoniitti	<ul style="list-style-type: none"> • Koko hoitojakson ajan • Noudata aina myös kosketusvarotoimia • Selkeyden vuoksi kaikki (myös vesirokon sairastaneet ja rokotetut) käyttävät FFP-hengityksensuojainta.
6. Vyöruusu	<ul style="list-style-type: none"> • Paikallinen: tavanomaiset varotoimet, jos vyöruusualue peitettynä. Jos ei voida peittää (esim. kasvoissa), kosketusvarotoimet. • Paikallinen immuunipuutteisella: ilma- ja kosketusvarotoimet, kunnes rakkulat kuivuneet. Selkeyden vuoksi kaikki (myös vesirokon sairastaneet ja rokotetut) käyttävät FFP-hengityksensuojainta. • Yleistynyt: ilma- ja kosketusvarotoimet, kunnes rakkulat kuivuneet. Selkeyden vuoksi kaikki (myös vesirokon sairastaneet ja rokotetut) käyttävät FFP-hengityksensuojainta.
7. M-rokko (ent. Apinarokko)	<ul style="list-style-type: none"> • Kosketus-, pisara- ja ilmavarotoimet, katso: M-rokko
8. Vakavat ja harvinaiset virusinfektiot	<ul style="list-style-type: none"> • Katso: Infektiohälytysohjeet